

Підсумовуючи вищесказане доцільно зробити висновок що, в США ведення фінансового обліку та надання аудіюваної звітності суворо обов'язкові тільки для компаній, акції яких котируються на фондовому ринку. Для всіх інших компаній дотримання загальноприйнятих принципів є багато в чому добровільним процесом. Якщо компанії не потрібно позитивний висновок аудитора – присяжного бухгалтера (CPA), то вона може зовсім не дотримуватися загальноприйнятих принципів обліку при складанні звітності і тим більше при веденні обліку. Більш того, відхилення від стандартів є можливим і навіть обов'язковим, якщо дотримання стандартів може привести до помилкових висновків користувачів, звісно за умови розкриття такого відхилення.

Список використаних джерел:

1. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах : підручник / О. М. Губачова, С. І. Мельник. – Київ : Центр учбової літератури 2008. – 432 с.
2. Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії : монографія / С. Ф. Легенчук. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 336 с.

ОСОБЛИВОСТІ КОНТИНЕНТАЛЬНОЇ МОДЕЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Мошковська О. А., проф. каф. обліку та оподаткування, Довганець Т. О., студентка, факультету торгівлі та маркетингу, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Бухгалтерський облік можна розглядати як формування систематизованої інформації про об'єкти та складання на її основі бухгалтерської (фінансової) звітності. Ця інформація може надаватися зацікавленими особами. Така підготовка інформації відрізняється залежно від структури економіки і особливостей розвитку окремої країни. Велике значення мають особливості економічного, політичного, соціального, правового, релігійного, культурного розвитку країни. Вони в сукупності формують теорію і практику бухгалтерського обліку в країні, визначають її завдання і цілі. [1]

У системах бухгалтерського обліку і звітності різних країн існують суттєві відмінності, обумовлені впливом численних факторів, до яких можна віднести: правове регулювання, фінансову та податкову системи, професійну підготовку бухгалтерів та аудиторів, загальну економічну ситуацію у країні, потреби користувачів облікової інформації, вплив інших держав тощо.

Системи обліку різняться організаційною будовою, складом і кількістю об'єктів та суб'єктів, рівнем сумісності облікової інформації, сферами дії, характером взаємодії із зовнішнім середовищем. Перші спроби класифікувати системи бухгалтерського обліку різних країн були зроблені ще на початку ХХ

ст. Тоді американський учений Генрі Ренд Хетфілд виокремив три групи: Великобританія, США, континентальна Європа. [3]

Родоначальниками континентальної моделі вважаються країни континентальної Європи і Японії. Тут специфіка бухгалтерського обліку обумовлена двома факторами: орієнтація бізнесу на великий банківський капітал і відповідність вимогам фіскальних органів. Залучення інвестицій здійснюється за безпосередньої участі банків, і тому фінансова звітність компаній призначена в першу чергу для них, а не для учасників ринку цінних паперів. В континентальній моделі значний вплив на порядок складання звітності надають державні органи. Вищезазначене пояснюється пріоритетністю завдання держави щодо адміністрування податків. В основному країни з цією моделлю також керуються принципом незмінності первісної оцінки. Сама модель побудована на поєднанні прямого державного управління на місцях і місцевого самоврядування та використовується у Старому світі, Європі і тих країнах, які були колоніями цих країн. Економіка таких країн характеризується низьким рівнем інфляції, суттєвим впливом держави на діяльність суб'єктів господарювання. [4]

Дана модель є ієрархічною структурою, при якій директиви йдуть «зверху», «знизу» ж надходить інформація, при цьому представники на місцях працюють на державні органи. Континентальна модель характеризується також певною підпорядкованістю нижчих місцевих органів самоврядування вищим. На окремих рівнях представницькі органи можуть взагалі бути відсутніми. Наприклад, фундаментом системи обліку і аудиту у Франції служить Комерційний кодекс. Він законодавчо закріплює необхідність ведення бухгалтерського обліку та подання звітності. Ключовою ланкою цієї системи є Національний бухгалтерський кодекс. Цей основоположний документ містить більше 400 сторінок і включає єдиний план рахунків бухгалтерського обліку. [2]

Бухгалтерський облік Німеччини також побудований на континентальній системі. Законодавчою основою обліку і звітності в Німеччині є Торговий кодекс, який поряд з іншими питаннями регулює питання складання фінансової звітності; в ньому детально розглядаються правила, що стосуються змісту і складання Балансу та Звіту про прибутки і збитки. В Німеччині діє єдиний план рахунків, на основі якого розроблено галузеві плани для промисловості, торгівлі, організацій фінансової сфери. Величезний вплив на облік та звітність в Німеччині здійснює податкове законодавство, яке практично забороняє користування податковими пільгами, якщо вони не знайшли відображення в бухгалтерському (фінансовому) обліку. У зв'язку з відсутністю в Німеччині офіційно сформульованих загальноприйнятих бухгалтерських принципів значна кількість неузгоджених питань звітності та облікових даних вирішуються в суді. Виробленням рекомендацій з бухгалтерського обліку та звітності, що не мають обов'язкового характеру, але, тим не менш беруться до уваги при розробці законодавства, займається Інститут бухгалтерів, створений в 1931 р.

У німецькому законодавстві набагато більше уваги приділяється інформації про діяльність компаній, тобто звітності, ніж організації обліку. Ще однією країною, де облік ведеться на основі континентальної моделі, є Італія. Законодавчою основою італійської системи обліку є Цивільний кодекс, а також укази Президента Республіки і накази Міністерства фінансів, що містять, в тому числі, рекомендації професійних організацій.

В Італії діє професійна організація – Національний рада фахівців з комерції та бухгалтерського обліку, яка розробляє та оприлюднює облікові стандарти, які відрізняються досить широким трактуванням. Проте, вищезазначені стандарти використовуються Італійської національною комісією, яка впливає на подання звітності акціонерними компаніями, акції яких котируються на фондовій біржі. Італійські компанії не повинні в обов'язковому порядку виконувати його вказівки, які розцінюються лише як думки впливової приватної групи, а аудитори не зобов'язані констатувати факти недотримання рекомендацій Ради.

Слід зазначити, що при визначенні світових моделей бухгалтерського обліку також необхідно враховувати той факт, що значна кількість країн в даний період знаходиться на шляху реформування національних систем обліку. Вони мають свою специфіку політичного, економічного, соціального розвитку. Отже, континентальна модель використовується в країнах зі стабільною політичною системою та розвинутою економікою. В силу глобалізації більшість країн намагаються зблизити правила обліку і тим самим привести до єдиного знаменника стандарти бухгалтерської звітності.

Список використаних джерел:

1. Гуляев, Н. С. Основні моделі бухгалтерського обліку та аналізу в зарубіжних країнах: навч. Посібник / Н. С. Гуляев, Н.С. Ветрова. – М.: КНОРУС, 2014. – 144 с.
2. Євстаф'єва, Е.М. Зарубіжна практика формування обліково-аналітичного забезпечення управління власним капіталом комерційних організацій // Міжнародний бухгалтерський облік. – 2011. – № 37. – 63–71 с.
3. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах: Підручник. / О. М. Губачова. – КИЇВ : Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
4. Бутинець Ф. Ф., Горещька Л.Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. – Житомир: ПП "Рута", 2002. – 544 с.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДАНІЇ ТА ІТАЛІЇ

Мошковська О. А., проф. кафедри обліку та оподаткування, Івахно Я. В., студент факультету торгівлі та маркетингу, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Історична відокремленість країн та національні особливості зумовили розвиток різних підходів щодо ведення бухгалтерського обліку зі своїми особливостями, перевагами та недоліками.